

[Ole Henriksen.]

Statens Kunstfond er det bedst egnede instrument i øjeblikket, vi kan se, til at varetage denne formidling af kunsten ud til folket.

Det er klart, at dette selvfølgelig giver staten et specielt ansvar over for dette betydelige område i den menneskelige tilværelse, et ansvar for, at kunsten formidles på en sådan måde, at vi ved, at den kommer ud til netop de kredse i befolkningen, som vi må anse for at være underforsynet med kunst og aktiviteter omkring kunsten. Det er vel også i sidste ende et spørgsmål om et ansvar for, at kunsten får lov til at udvikle sig på netop dette folkelige plan, der er afgørende for, at vi kan sige, at staten spiller en aktiv rolle.

Det er altså ikke, fordi vi er tilhængere af, at staten skal formulere eller diktere samfundets kulturelle liv, men fordi vi ønsker, at der igennem Statens Kunstfond kan finde denne fortsatte udvikling sted også af eksperimenterende karakter. Vi mener, at der findes en lang række forsømte områder i øjeblikket, hvor den eksperimentelle kunst ikke får lov til at udfolde sig på det folkelige plan.

Vi lever i en tid, hvor det kommercielle samfund i høj grad præger samfundets kulturliv, og det er måske i den retning ikke alene et spørgsmål om den elitekunst, som man så tit hører om i en eller anden form for indavl prøver at isolere sig fra befolkningen og også pådrager sig befolkningens vrede, fordi man ikke netop får formidlet den kunst fra eliten til befolkningen på en økonomisk måde, som gør, at folk kan betale for at komme i besiddelse af kunsten, men også et spørgsmål om, at man ligesom ofte bevæger sig i parnaskredse, når man dyrker denne elitekunst, og at der kommer sådan en sær indforståethed mellem disse elitekunstnere, som fjerner dem fra befolkningen.

Så har vi jo en anden retning, nemlig spørgsmålet om bankospil og enarmede tyveknægte, som det kommercielle liv prøver at præge hele vores holdning til tilværelsen med, og som gør, at folk bliver immune, ikke er modtagelige for de kunstarter, som man egentlig synes, i henhold til den arv, som vi har, men også i henhold til den udvikling, som vi skal have omkring kunsten, burde komme befolkningen til gode.

Det må være Statens Kunstfonds opgave at modvirke disse to retninger og prøve på at få lagt kulturlivet ind i nogle rammer uden at

skulle diktere, hvorledes kunsten skal udvikle sig, men i hvert fald have så meget styr på det, at vi sikrer, at kunstformidlingen foregår. Vi mener altså ikke, at de 8,8 mill. kr., som nu er foreslået til denne opgave, er én øre for meget. Vi så da gerne, at man fik større bevillinger igennem på området, men formentlig mener kulturministeren ikke, at vor situation i landet er af en sådan karakter, at man kan gå højere med det.

Men der var jo andre ting, der kunne drages med ind i en mere aktiv form for kulturpolitik, og jeg tænker her på at få den mere decentrale og den mere lokale del af kulturlivet til at blomstre, om man ikke fra kunstfondets side mere aktivt kunne gå ind i dette spørgsmål. Vi er ikke tilhængere af en fuldkommen decentralisering på dette område, for vi ved nok, at mange steder i det lokale liv vil man meget hurtigt få nedprioriteret disse, hvad skulle man sige, økonomiske tilbud og få dem lagt over på nogle andre områder.

Jeg kan nævne sådan et tilfælde som Balle-rup Kro, der i den borgerlige presse bliver betegnet som værende af en udenomsparlamentarisk karakter, der sådan nærmer sig oprør. Jeg synes, at man burde kigge meget positivt på dette og prøve på at sætte ind på at hjælpe disse mennesker, som prøver at etablere sig og rejse en bygning omkring nogle aktiviteter, der på en positiv måde kunne medvirke til at udvikle forholdet til kulturlivet i al almindelighed. Det ville være rigtigt, at man f. eks. i lighed med højskoleloven, hvor man kan yde tilskud efter visse regler, og hvor man egentlig også forlanger, at den lokale befolkning selv skal yde en enorm indsats for at få det til at fungere, godt kunne optræde som en slags katalysator fra Statens Kunstfonds side og medvirke til at sætte sådan nogle aktiviteter i gang.

Jeg synes også, man må sige, at en lille ting som Solvognen vel ikke er noget, som burde rejse den debat, fordi det er et kritisk teater og det ofte er kritisk over for samfundet. Jeg tror nok, at hvis man skal bedømme Solvognen og dens kunstneriske kvalitet, så må man nok sige, at den ligger på et ret så højt niveau. De, der har set Solvognens udgave af »Elverhøj«, kan vist ikke komme uden om, at her står man virkelig over for eksperimenterende kunst af meget høj kvalitet. Men den er kritisk over for det bestående i samfundet, og det er jo nok det, der mange gange er afgørende for, hvor-